

OBSAH

ÚVOD	4
KAREL ŠKROBÁNEK *1892 <i>Každý Čech musel pozdravit „Heil Hitler“</i>	8
ODVAHA NAVZDORY HROZÍCÍ SMRTI	9
FRONTA SE PŘILBLÍŽILA	11
BOJE O OPAVU	12
NA HRADECKÉM SMĚRU	14
BOHUČOVICE	17
VLADIMÍR RUMPEL <i>Průběh bojů o Bohučovice</i>	18
JOSEF MONTÁG *1925 <i>Rodiče bezmocně přihlíželi požáru svého domku</i>	20
DRAHOMÍRA KOLOVRATOVÁ *1923 <i>Samota Vršák dostala čtyřicet osm zásahů</i>	21
CYRIL ŠTENCEL *1938 <i>Náš statek dostal přímý zásah</i>	23
LUDMILA KUZNÍKOVÁ *1919 <i>Oběd jsme nedojedli, sklep nevydržel</i>	24
JOSEF HON *1909 <i>Znalost ruštiny mi pomohla domluvit se</i>	25
FRANTIŠEK CIHLÁŘ *1933 <i>Tragédie na sousedově dvorku</i>	26
FRANTIŠEK HRBÁČ *1919 <i>Poslední Němci našli útočiště v lomu</i>	28
ANDĚLA ŠTENCLOVÁ *1927 <i>Z Kateřinek jsem utíkala domů</i>	29
BRANKA U OPAVY	31
TOMÁŠ HÁJEK <i>V Brance na sklonku války</i>	32
HEDVIKA KRUŽBERSKÁ *1911 <i>Macalka zůstala v rozvalinách</i>	35

OTTO DAK *1918	37
<i>Nevybuchlé bomby a padlé vojáky házeli do jam</i>	
ANTONÍN CHOVANEC *1899	38
<i>V Brance zuřil boj dva dny</i>	
JOSEF HÁJEK *1925	39
<i>Ukryvali jsme zajatce z „pochodu smrti“</i>	
MAX PCHÁLEK *1909	41
<i>Plný dům trhavin v sousedství</i>	
LEO SMEJKAL *1916	42
<i>Byl zničen most přes Moravici i přes mlýnský náhon</i>	
JAROMÍR FRESSER *1922	43
<i>Chabá znalost ruštiny mi asi zachránila život</i>	
JAN BEINHAUER *1925	45
<i>Pomáhali jsme při úklidu cest a odvozu koní</i>	
DRAHOMÍR KUZNÍK *1929	47
<i>Musel jsem převážet munici a trhaviny</i>	
EMIL HÁJEK *1926	49
<i>Dobrovolníci 1. čs. armádního sboru z Branky</i>	
ZDEŇKA KOLOVRATOVÁ *1926	51
<i>Utíkali jsme po přestálé hrůze do Otic a Opavy</i>	
FRANTIŠEK DUŠEK *1887	53
<i>„Ivan přichází,“ říkali Němci</i>	

BRANECKÉ ŽELEZÁRNY

FRANTIŠEK VANĚK	57
<i>Branecké železárny v letech 1938–1944</i>	
KAREL KUBÍN *1895 A LEO WERDICH *1923	58
<i>Osvobozování Braneckých železáren</i>	
KAREL KUBÍN	59
<i>První poválečný měsíc v Braneckých železárnách</i>	
	63

PODOLÍ

FRANTIŠEK RIPPEL *1921	67
<i>U domu jsme měli zakopaných 140 kilo trhavin</i>	
MARIE HANÁKOVÁ *1928	68
<i>Vykrvácel uprostřed křižovatky</i>	
	69

JAN (HANEK) DUŠEK *1899	70
<i>Sklep byl bezpečnějším úkrytem</i>	
JOSEF ŽUREK *1911	71
<i>V obou armádách bojovali slušní lidé i hrubci</i>	
JAROSLAV HENDRICH *1909	74
<i>Průběh bojů zapsaný v diáři</i>	
VLADIMÍR POLA *1915	75
<i>Na hrůzy války nerad vzpomínám</i>	
FRANTIŠEK MAZUR *1902	79
<i>Požár měšťanky jsme poprvé uhasili, podruhé už ne</i>	
ANNA VŠOLKOVÁ	80
<i>Přišli k nám přes Kopaninu a od hřbitova</i>	
BRUNO LAZECKÝ *1912	81
<i>Stříleli po nás z Hanuše</i>	
JOSEF HEINZ *1927	82
<i>Asi jsme pomohli dvěma zběhlým vojákům</i>	
LUBOMÍR KOLOVRAT *1924	83
<i>S matkou jsme přečkali frontu v malém sklípku za naším domem</i>	
MICHAL MONINEC *1920	85
<i>Na našem dvoře stály tři minomety</i>	
BOHUSLAVA HOLUŠOVÁ *1929	87
<i>Čekal jen na příhodný okamžik, aby mohl utéct</i>	
BEDŘIŠKA ŠKROBÁNKOVÁ *1915	88
<i>Ruský voják padl před naším domem</i>	
JINDŘICH SKAŘUPA *1920	89
<i>Podnapilí sovětští vojáci drancovali a znásilňovali</i>	
LEOPOLD BARTÁK *1927	90
<i>Úkryt nám poskytli sousedé</i>	
OLDŘICH RICHTER *1923	92
<i>Náš sklípek vyjedli nejdříve Němci a pak ruští vojáci</i>	
LEOPOLD PETRÁNEK *1900	93
<i>V Husově kapli měli Rusové koně i ohniště</i>	
GERTRUDE GERSTBERGEROVÁ *1912	95
<i>Z Hradce jsme uprchli</i>	
NEJMENOVANÁ PAMĚTNICE Z HRADCE	97
<i>Ubránily jsme se</i>	
JAN HERTEL *1927	98
<i>Zachránili jsme naši stodolu před požárem</i>	

FRANTIŠEK HELLEBRAND *1909	100
<i>Místo statku spáleniště</i>	
RICHARD JAHN *1920	101
<i>Před našima očima padli dva němečtí vojáci</i>	
V ZÁLOŽNÍM LAZARETU V BUDOVĚ ŠKOLY	102
USTAVENÍ MÍSTNÍ SAMOSPRÁVY	104
OBĚTI NA ŽIVOTECH	106
HMOTNÉ ŠKODY	107
HRADEC	109
MIROSLAV STAŘINSKÝ *1930	110
<i>Přechod fronty jsme přežili ve sklepě Bílého zámku</i>	
THEODOR MOTZEK *1885	114
<i>Bezmocně jsem přihlížel rabování zámku</i>	
VILÉM JUCHELKA *1904	116
<i>Znalost ruštiny zabránila možné tragédii</i>	
MIROSLAV KOLEČKO *1926	119
<i>Z oken Červeného zámku jsem pozoroval sovětské vojáky</i>	
MAXMILIÁN ŠICHOR *1917	121
<i>Zoufalý a bolestný výkřik „Mutti, hilfe!“</i>	
EMANUEL HURNÍK *1926	123
<i>Tlaková vlna nás shodila z lávky</i>	
JINDŘICH HURNÍK *1930	124
<i>V našem komíně uvízla nevybuchlá bomba</i>	
JAN ŠROM *1900	125
<i>Farní kostel sv. Petra a Pavla</i>	
<i>Hřbitovní kaple sv. Jakuba</i>	
MARIE FAJKOVÁ *1923	127
<i>Úkryt v hlubokém lese u Bukoviny</i>	
MICHAL MONINEC *1920	128
<i>Boje o myslivnu Doubravy</i>	
LADISLAV SONNEK *1928	129
<i>V „bunkru“ v lese za Doubravami</i>	
FRANTIŠKA KUZNÍKOVÁ *1917	136
<i>Hluboký les nám poskytl úkryt</i>	

ROSTISLAVA RAIDOVÁ *1942	140
<i>Před frontou jsme se ukryli v lese</i>	
KAREL CHOVANEC	141
<i>Sedm tisíc rudoarmějců</i>	
ANDĚLÍN KVAPIL *1931	142
<i>Můj otec padl v Rumunsku</i>	
MARIE RIPPLOVÁ *1927	143
<i>Zavlékli mě do Německa</i>	
JAKUBČOVICE	147
JAN BEINHAUER *1921	148
<i>Po výbuchu zůstala jen podlaha a skříň</i>	
FRANTIŠEK VRÁNA *1908	151
<i>Jakubčovice byly z větší poloviny zničené</i>	
FRANTIŠEK SONNEK *1934	154
<i>Sovětský major řídil boje v obci z naší půdy</i>	
FRANTIŠEK SONNEK *1934 A ANNA MELECKÁ *1928	156
<i>Úkryt v lese pro čtyřicet pět osob</i>	
FRANTIŠEK SONNEK *1934 A BOŽENA HRBÁČOVÁ	157
<i>Úkryt před gestapem v Jakubčovicích</i>	
MARIE HANOVÁ *1904	158
<i>Přechodem fronty skončil chov stříbrných lišek</i>	
BOHUMIL HON *1910	159
<i>Bomba zasáhla větrný mlýn</i>	
JAN KUDĚLA *1925	160
<i>Přechod fronty v dubnu 1945 v Jakubčovicích</i>	
<i>Bombardování obce</i>	
<i>Den našeho osvobození</i>	
JAN HÁN * 1933	165
<i>Německé dělostřelectvo ostřelovalo kateřinský most</i>	
ANDĚLA BEINHAUEROVÁ * 1921	166
<i>Ruští zajatci odpálili německé vozidlo</i>	
ZDENĚK SONNEK *1925	167
<i>Chtěli hasit, ale střelba je zahнала zpět do sklepa</i>	

KAJLOVEC

169

RUDOLF EXNER

170

Bomby padaly i na Kajlovec

JOSEF DUŠEK *1939

172

Ve sklepě na bramborách

JIŘÍ DUŠEK *1937

173

Sovětskému vojákovi bylo deset let a válčil s Němci

MILAN DUŠEK *1931

174

Letadlo po nás střílelo z kulometu

OLDŘICH OPÁLKA *1928

175

Otec pohřbíval padlé německé vojáky

ŽIMROVICE

177

RUDOLF CHOVANEC *1931

178

První sovětský útok od Hanuše se nezdařil

ZDEŇKA HERTLOVÁ *1911

179

Vyhození můstku přes potok zabránil tank

JAROSLAV *1903 A MARIE *1907 TOMANOVI

181

Poslední Němci a první Rus

ALBERT ŠAMÁREK *1905

182

Přemluvil jsem sovětského důstojníka

JOSEF ONDŘEJ *1931

184

Německý voják plakal, chtěli jsme jej ukryt, ale marně

JOSEF KARLI *1937

185

Ani zapadlá samota Meleček nebyla ušetřena

MARIE JUCHELKOVÁ *1908

186

Německou vysílačku na naší zahradě bombardovali Sověti

ALENA ŠINDLEROVÁ *1941

187

Zachránili nás partyzáni, kteří dosvědčili, že jsme Češi

BENKOVICE

189

ANTONÍN KUTÁČ

190

Československou vlajku ukryval Štěpán Štencel

JAN ŠROM *1900

192

Osvobození Benkovic v rodinné kronice

LUDVÍKA MACHUROVÁ *1900	194
<i>V bytě němečtí vojáci, ve sklepě ukrajinský zajatec, pod oknem sovětský průzkumník</i>	
JAN ORŠOVÝ *1932	195
<i>Pro nás kluky byl přechod fronty vítaným dobrodružstvím</i>	
MAJOR I. G. NOVOŽILOV	196
<i>Sovětské jednotky postupovaly od Uhlířova k Hradci, pak přes Benkovic na Melč</i>	
JAN MACHURA	197
<i>Útěk z branecké cihelny do Benkovic</i>	
JOSEF BARTOŠ *1923	200
<i>Zachránili jsme zajatce Fjodora</i>	
DOMORADOVICE A FILIPOVICE	203
KAREL KŘÍŽ *1931	204
<i>Němcům na odpálení Domoradovic už naštěstí nezbyl čas</i>	
BOHUSLAVA HOLUŠOVÁ *1929	205
<i>Domoradovice zůstaly několik dnů téměř liduprázdné</i>	
ANASTÁZIE HERTLOVÁ *1924	206
<i>Jedna z posledních střel zranila matku</i>	
ZÁVĚR	209
ZDROJE	211
OBSAH	215